

У НОМЕРІ:

► Вирішальне слово в українському парламенті, якому головує О. Мороз, виявляється, належатиме третій – найбільш хиткій, непевній і невизначеній частині депутатів. Коментар, стор. 2-га в рубриці *Україна і світ*. Там же інформаційний сервіс.

► Люблінська україністика готується до третього набору студентів. У рубриці *Присутність* на стор. 3-тій про останній навчальний рік розповідає співучасниця університетського життя.

► Сторінка 4-га *Гомону* під заголовком *Материзна* присвячена цим разом проблематиці Перемиської землі. Промовисто звучать у ній три назви статей: *Щоб свідчити, треба відродитися; Почали розмовляти; Дві сторони Посяння*. Варто заглянути!

► Про пов'язаність *Гомону* з життям хай свідчать хоч би вівісекція села Асуни, що на Ольштинщині: «*А село охайне, у кожній хаті вода, ланничка*», але в пам'яті рідний край. Про це на стор. 5-тій в рубриці *Буття*.

► У рубриці *Схоплення* з підрубрикою *Позирк на культуру, мистецтво, життя*, як і годилося б у першому номері *Гомону*, викладені деякі думки про головні напрямки мислення часопису, хоч не конче вустами Редакції. Дивися, стор. 6-та.

► *Гомін* до грона своїх читачів хоче притягнути не лише дорослих, але й дітей. Сторінка 7-ма: *Материзна!* Гадаємо, що вона стане дитячим часописом. Дуже важлива справа для розвитку Української громади в Польщі та за її межами. Вітаємо вас, діти! Вітання батькам!

► У рубриці *Грані історії* на сторінці 8-ій про патологію спадщини, що дісталася українцям після трюхсотлітнього колоніалізму розповідає проф. Гарвардського університету. Цікаво, повчально, радимо почитати в першу чергу задля загального гла.

► Продовженням міркувань на історичні теми є сторінка 9-та. У цьому номері, між іншим, про вбивство Симона Петлюри.

► Важливе, дуже важливе місце в житті українців має і дедалі все більшу роль відіграє Церква. У рубриці *З обриту Церкви* на 10-тій сторінці подаються хроніка церковних поточних подій та висловлювання глави УГКЦ про ситуацію Церкви – у статті *Чекаючи на Папу, беатифікацію, Патріархат*.

► У рубриці *Літописання* саме центральне місце займає звернення до Читачів спільно писати літопис українського роду і ще наголошується на тому, що українська сім'я – наше майбутнє. Дивися, сторінка 11-та.

► Остання сторінка *Гомону*, вона у нас *Дванадцята*: у ній про все! Також цікава! черговий Редактор

Тарас Шевченко

●
І небо невмите, і заспані хвилі; Понад оцим нікчемним морем
І понад берегом геть-геть Нудити світом? Не говорить,
Неначе п'яний очерет Мовчить і гнеться, мов жива,
Без вітру гнеться. Боже милий! В степу пожовкля трава;
Чи довго буде ще мені Не хоче правдоньки сказати,
В оцій незамкнутій тюрмі, А більше ні в кого спитати.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІЦЕЙ У ГУРОВІ: ЧОТИРИ ЛІТА ХОДИ У САМОСТІЙНІСТЬ

Новий рік у новій школі?

Попри всі труднощі росте шкільний будинок Українського ІІ Загальноосвітнього ліцею в Гурові-Ілавецькому. Будову доведено до так званого нульового стану, тобто стану фундаменту прикриті стропом. Побудова української школи ведеться у двох етапах. У першому – до 1 вересня цього року має стати шкільний будинок і спортивний зал, який водночас буде концертним. У другому етапі передбачається будівництво інтернату на 240 місць та їдальні. Ця частина повинна бути закінчена до вересня 1995 року.

– Проблема лиш в грошах, – говорить **Кшиштоф Вєжбіньський**, голова Бартошицького будівельного підприємства, яке буде школою. – *Хоч нам освітня влада пообіцяла гроші, то однак не розбещує. Щоб дотриматись термінів, наша фірма кредитує будову. Маємо, однак, надію, що витрачені гроші будуть нам повернуті.*

Пожвавлення навколо планів будівництва української школи в Гурові сталося тоді, коли доведена до краю педагогічна рада українського ліцею, та його дирекція на початку 1992/93 навчального року змушені були розпочати навчання в наметах та на причепі. Не було, бач, місця для всіх учнів в нечисленних і невідгнідних приміщеннях школи, що розташувалася у будинку-бараку післярільничо-

го кооперативу. Відомо, що за день або місяць школи не побудувати. Однак знайшлися приміщення в Миському осередку культури. Учні могли залишити намети і причіп.

– *Справді, проблема передусім у грошах, – підтверджує директор Мирон Сич. – 3 об'їзних в минулому році 10 мільярдів злотих на проектування й початкові будівельні роботи ми отримали лише неповних 600 мільйонів. Бартошицьке будівельне підприємство однак не перестало працювати на будівельній площі. Воно просто виконує працю за свої гроші, надіючись, звичайно, на їх повернення. У Міністерстві національної освіти пообіцяли нам на цей рік 15 мільярдів злотих. Отримати б їх лише.*

Там де можна вчительський колектив спільно з учнями, як може так покращує умови навчання. Спільними силами відремонтовано гараж, в якому тепер міститься дидактично-виховний комплекс. Школа придбала власний автобус «Автосан» і невеличкого вантажного «Жука». Стільки, що можна було зробити власними силами, зроблено. Будівництво школи – це вже діло для фахівців.

Тепер у 10 класах українського ліцею в Гурові навчається 188 учнів. В теперішніх умовах – це «максимум», який можна помістити в таких приміщеннях.

У цьому році матуральні екзамені складає річник, який як перший розпочав в окремому Українському ліцеї свою науку. Його тепер закінчує 40 учнів. У курсах для восьмикурсників, організованих у двох турах ліцеєм, брало участь понад сорок дівчат і хлопців. Крім цього відбудуться ще вступні іспити для тих, хто у курсах не міг взяти участі. Ще можна подавати документи.

Саме цей перший річник, що прийде до школи в 1994/1995 навчальному році, матиме шанс навчатися в новій вже школі, розрахованій на 288 місць. Гуровоілавецький ліцей належить до крапців в Ольштинському воєвідстві. Така оцінка Кураторії. У минулому році під оглядом знання польської мови він зайняв сьоме місце серед ліцеїв Ольштинщини. У цьому році кураторійна комісія виставила середні оцінки з біології – 3,72 та історії – 3,53, що ставить український ліцей на чільне місце.

З року в рік все більше й більше в ліцеї учнів з інтелігентських сімей, тобто з міст – з Ольштина, Кентшина, Бартошиць, Ельблонга, Гданська.

– *Від нового навчального року, – запевняє директор Мирон Сич, – будемо всі в новій просторій і вигідній школі. Отож ласкаво просимо! (см)*

З ПОЛЬЩІ – В УКРАЇНУ

Нові єпископи УГКЦ

7-го та 12-го липня 1994-го року у патріаршому соборі Святого Юра у Львові відбулась хіротонія піднесення Апостольською Столицею до архієпископських чинів двох греко-католицьких єпископів: **о. Юліана Ёбура** – вербиста, синкела ординарія Перемиської візантійсько-української єпархії владики Івана Мартиняка та **о. Васля І. Медвіга** – протоігумена Чину Святого Василя Великого в Польщі.

Про нові єпископські піднесення у Ватикані повідомлено 4-го травня. Обидва владики призначені єпископами-помічниками глави Української Греко-Католицької Церкви Мирослава Івана кардинала Любачівського.

Польське Військо – своїм православним

Православний військовий ординаріат у збройних силах РП був утворений 30-го грудня 1993 р. наказом міністра Національної оборони. Очолив його (прийнявши чин генерала бригади) архієпископ Сава.

18 квітня 1994 року в осідку МНО 6-ро православних священників-капеланів склали військову присягу і прийняли військові чини: **о. Михайло Дудич** з Варшави – чин підполковника, **о. Олександр Шоломов** з Ольштина, **о. Сергій Дзєвятковський** з Сосновця та **о. Василій Галчик** з Криниць – майора, **о. Євген Буйко** з Вроцлава та **о. Олексій Андрюк** з Любліна – капітана.

Проректор Християнської теологічної академії **проф. Мар'ян Бендза** в ранзі майора керуватиме Секретаріатом ординаріату. Присягу склали також три дяки.

Читачу,

до Твоїх рук віддається перший номер «Гомону» – ще одного українського часопису серед багатьох на мапі нашого життя, де б воно не кильчилося. Невже через «Гомін» будемо знойомитися вперше? І так воно, і ні! Чимало авторів «Гомону» Тобі будуть відомі, але на сторінках нового часопису і вони являться іншими в ході переосмислювання дійсності у широкому розумінні слова! Бажалось б схвалення і від Тебе почути!

Хотілося б і Тебе бачити рівноправним креатором розпочатого спільного діла. Пристань до нас якнайхутчій, подаючи листом вістку про свою прилуку. Кожен лист буде нам першою ластівкою перевідродження. Отже покохай плуралізм, як і ми його возлюбили – давно вже не було такого, щоб людина могла творити те, що вона ладна створити. Яка ж перспектива! Але хай духу вона не забиває. Чи світова Українська громада своїми плечми підпре почин? І чи ми виправдаємо таку підпірку, чи жердь утримає плодоносну галузь? Все в Божій руці! Що ж, хай Тобі читається і мислиться, і хай будуть з цього видимі наслідки на благо... *Гомін*